

ТЕМА: Ідея особистої відповідальності у творі. Віра автора в силу мистецтва. Образ Тома, його динаміка.

Мета: допомогти учням усвідомити небезпеку руйнування духовних цінностей, зрозуміти особисту відповідальність за збереження здобутків цивілізації;
вміти характеризувати проблеми та образи героїв, пов'язаних з ними (Тома, Джоконди та натовпу);
вчити висловлювати власні думки з приводу прочитаного;
виховувати почуття любові до прекрасного, до мистецтва; відповідальність за долю людства.

Хід уроку

I. Організаційний момент

II. Актуалізація опорних знань, умінь, навичок

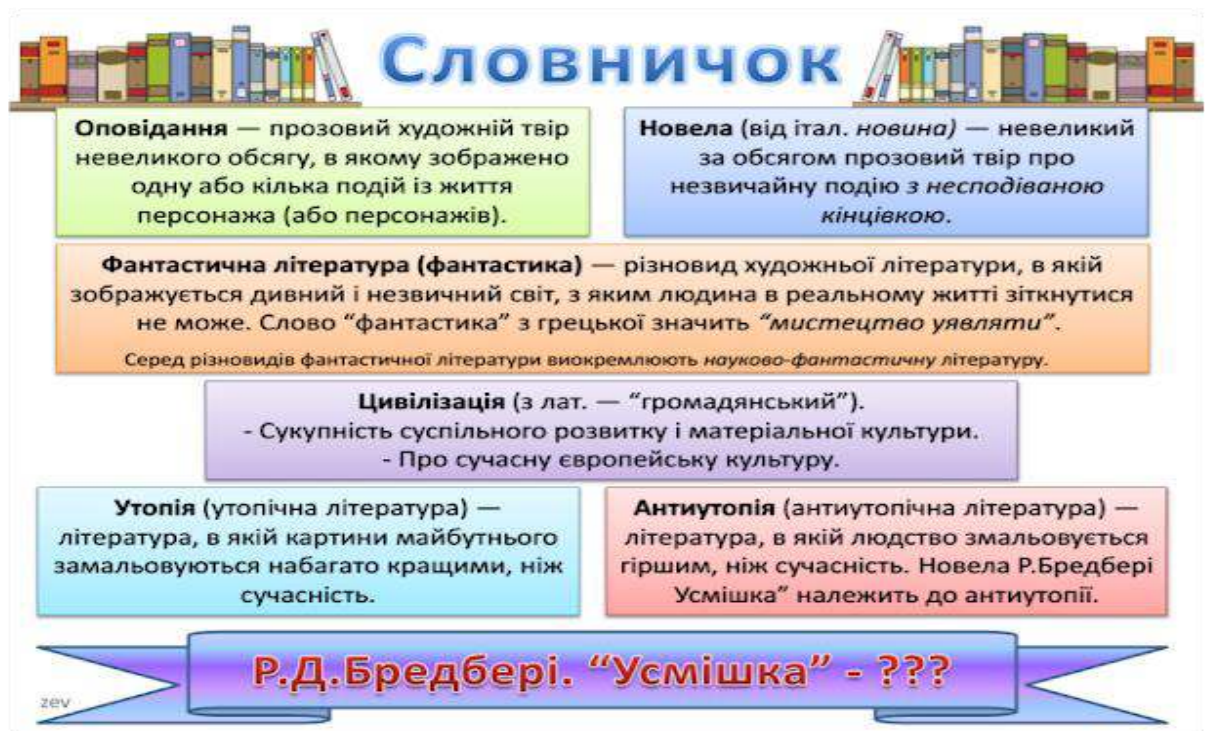
1. Словесний портрет письменника.

2. Літературна гра «Виправ помилки»

1. На майдані черга постала о 6 годині ранку.
2. Том з радістю прийшов на майдан.
3. Тому було жарко.
4. Фраза «Тут уся справа в ненависті» належить безіменному чоловікові з натовпу.
5. Том брав участь у знищенні картини.
6. Події відбувались в далекому минулому.

3. Проблемні питання:

- Від кого залежить, яким буде наше майбутнє?
- Що, на думку автора, здатна врятувати душу людини та світ?
- Чи є люди, які здатні " підлатати цивілізацію?

III. Мотивація навчальної діяльності. Оголошення теми та завдань уроку

IV. Сприйняття нового матеріалу

Аналіз тексту з елементами вибіркового читання.

1.Бесіда

- 1) Де і коли відбувається дія?
- 2) Як ви думаєте, люди зібралися на площі добровільно чи з примусу?
- 3) Якою була мета зібрання на площі?
- 4) Як ви думаєте, що дивує Тома у зібранні людей на площі?
- 5) Чим Том вирізнявся у натовпі?
- 6) Якими змальовано людей?
- 7) Якими були свята у городян?
- 8) Якою була реакція людей на подібні дії?

2.Завдання учням

Розкажіть від імені Тома про те, що він побачив на площі.

3.Виразне читання уривка «Розмова Тома з городянами»

(від слів: «Том кинув погляд туди, де черга...» до слів : «Так, сер»

- 1) Що відомо Томові про картину ?
- 2) Як ви думаєте, чому Том завмер перед картиною?
- 3) Чи бачили ви картину, про яку йдеться у творі? Що вам відомо про неї?

4. Виразне читання уривка «Знищення картини»

(від слів «Нарешті вони опинилися на головному майдані...» до слів «...рука була захищена під курткою...»)

Бесіда

- 1) Яке враження справила на вас сцена знищення картини?
- 2) Як ви думаєте, що можна сказати про духовні цінності цих людей?

5. Розгляньте уважно дану картку та дослідіть шлях Тома до прозріння

- Чому Рей Бредбері рятівником усмішки зробив дитину?
- Чи зможе Том стати тим, хто все-таки "підлатає цивілізацію"?

6. Символізм твору. Розгляньте картку, зверніть увагу на символічний підтекст твору

7. Запитання до учнів

- 1) Чи сподобалося вам майбутнє, зображене Бредбері? Чому?
- 2) Відомо, що у творі зображено місто після ядерної війни. Яким його побачив автор? Наведіть приклади з тексту.
- 3) Як ви думаєте, які події у світі змусили автора змалювати саме таку картину майбутнього?
- 4) Роздивіться зображення та подумайте, чи таке вже далеке майбутнє зобразив письменник у своїй новелі?

V. Застосування знань, умінь, навичок

1. Запитання до учнів

- 1) Визначте ідею твору.
- 2) Які уроки людству дає Р. Бредбері у своєму оповіданні?

2. Прийом Кроссенс

Американський письменник – фантаст, Рей Дуглас Бредбері написав оповідання «Усмішка», в якому розповідається про майбутнє.

Всі ми – і дорослі, і діти - мріємо про щасливе майбутнє, але ми бачимо зруйновані міста, поля що світяться від радіації, люди розважаються так, що сплять книжки, трощать останній автомобіль. І в центрі дитина, яка вірить у цивілізацію і хоче її повернути.

Висновок: поки є діти, які вміють бачити прекрасне, то і наше майбутнє також буде прекрасне!

3. Заключне слово вчителя

Знову і знову приходять до нас трагедії: появи нових хвороб, техногенних і екологічних катастроф, військових конфліктів. Фантастична картина зруйнованих війною та покинутих мешканцями міст, сьогодні стала реальністю. Це наслідки духовного зубожіння. Але ми разом з письменником сподіваємось, що «з'явиться тьмовита людина, яка підлатає цивілізацію. Людина з душею... Людина, в якій душа горнеться до прекрасного...».

